જન્મદિને વધામણી

ડો. યશવંત છાટબાર
સિનીયર ઈએનટી સર્જન
મો. ૯૩૨૭૦ ૧૧૪૪૦

રિયા હિરેનકુમાર રૂપાલા
મો. ૯૦૯૯૯ ૫૨૫૮૧

જન્મદિને વધામણી વિભાગ અંતર્ગત કોઈપણ વાચક પોતાની તસવીરો પ્રકાશન માટે મોકલી શકે છે. પરંતુ, વાચકોને વિનંતી છે કે મોડામાં મોડી આ તસવીરો જન્મદિવસ હોય તેના અગાઉના દિવસે એક વાગ્યા સુધીમાં અખબારને મળી જાય. વાચકો ઈચ્છે તો આ વિભાગમાં પ્રકાશન હેતુ પોતાની તસવીરો અગાઉથી પણ મોકલાવી શકે છે.

- સંપાદક

ટેબલ ટેનિસના ખેલાડીઓ જોગ

ગાંધીનગર, તા. ૧૨

ગુજરાત રાજ્ય ઈન્ટર ડિસ્ટ્રીક્ટ ટેબલ ટેનિસ ટુર્નામેન્ટમાં ગાંધીનગર જિલ્લાની ટેબલ ટેનિસ ટીમમાં ભાગ લેવા ઈચ્છતા ખેલાડીઓને શનિવાર, તા. ૧૩મીના રોજ સવારે ૮.૦૦ કલાકે સચિવાલય જીમખાના, સેક્ટર-૨૧ ખાતે ઉપસ્થિત રહેવા જણાવવામાં આવ્યું છે.

એસ. જી. સ્કૂલનું ગૌરવ

એસ. જી. અંગ્રેજી માધ્યમ પ્રાથમિક શાળાની વિદ્યાર્થીની દેવલ કિસ્મત,યાદવ મેઘા અને યાદવ પ્રિયાન્સીએ ખેલ મહાકુંભ અંતર્ગત યોગની સ્પર્ધામાં પ્રથમ નંબર પ્રાપ્ત કરીને શાળાનું ગૌરવ વધાર્યું છે. સમગ્ર શાળા પરિવાર વતી આચાર્ય મિલી સિંઘે વિદ્યાર્થિનીઓને બિરદાવી તેમને અભિનંદન પાઠવ્યા છે.

જિલ્લાકક્ષાની જુડો સ્પર્ધામાં બિલોદ્રાની હાઈસ્કૂલ ઝળકી

જિલ્લા કક્ષાની જુડો સ્પર્ધામાં લીંબોદ્રા હાઈસ્કૂલનો દેખાવ વિજયી રહ્યો હતો. વિવિધ વજન જૂથમાં કુલ કુલ ૨૬ ભાઈઓ ને બહેનોએ પ્રથમ, દ્વિતીય અને તૃતીય વિજેતાક્રમ પ્રાપ્ત કર્યા તા. વ્યાયામ શિક્ષક વિશાલ થોરાતે વિદ્યાર્થીઓને તાલીમ આપી હતી. સમગ્ર શાળા પરિવાર વતી આચાર્ય તેજસિંહ પરમારે વિજેતા વિદ્યાર્થીઓને બિરદાવી અભિનંદન પાઠવ્યા હતા.

વેદ ઈન્ટરનેશનલ સ્કૂલનું ગૌરવ

ગાંધીનગર, તા. ૧૨

વેદ ઈન્ટરનેશનલ સ્કૂલ, સરરગાસણ ખાતે ધોરણ-૧૧ કોમર્સમાં અભ્યાસ કરતી વિદ્યાર્થિની યાત્રી એસ પટેલે શાળા તરફથી ખેલ મહાકુંભની હર્ડલ રેસમાં ભાગ લઈ તાલુકા, જિલ્લા અને રાજ્યકક્ષાએ વિજેતા થઈ પ્રથમ ક્રમાંકનું વિજેતાપદ પ્રાપ્ત કર્યું છે. સમગ્ર શાળા પરિવારે યાત્રીને આ સિદ્ધિ બદલ બિરદાવી અભિનંદન પાઠવ્યા છે.

સ્પોર્ટસ ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા, સેક્ટર ૧૫, ખાતે યોજાયેલ ખેલ મહાકુંભ ૨૦૧૮ અન્ડર ૧૪ બોય્સ વિભાગની બાસ્કેટ બોલ સ્પર્ધામાં માઉન્ટ કાર્મેલ સ્કૂલની ટીમ કોચ અભિલાષ અશ્વિનભાઈ વ્યાસના માર્ગદર્શન હેઠળ ગાંધીનગર શહેરમાં ચેમ્પિયન બની છે અને આ ટીમ રાજ્યકક્ષાની સ્પર્ધા માટે પસંદગી પણ પામી છે.

બી.સી.એ. કોલેજના વિદ્યાર્થીઓ 'સાયન્સ સિટી'ની મુલાકાતે

કડી સર્વ વિશ્વવિદ્યાલય સંલગ્ન ભોળાભાઈ પટેલ કોલેજ ઓફ કમ્પ્યુટર સ્ટુડિઝ-બી.સી.એ.ના સેમિસ્ટર–પનાં ૨૦૦ જેટલા વિદ્યાર્થીઓએ આજે અમદાવાદ ખાતે આવેલી સાયન્સ સિટીની મુલાકાત લીધી હતી. આ વિઝિટમાં વિદ્યાર્થીઓને ૧૦૦-૧૦૦ના બે ગ્રુપમાં ૨ દિવસ માટે સાયન્સ સિટી લઈ જવામાં આવ્યા હતા. વિદ્યાર્થીઓને ભોજન સાયન્સસીટી તરફથી આપવામાં આવ્યું હતું. સમગ્ર વિઝિટનું આયોજન સંસ્થાના ડાયરેક્ટર ડો. સંજય એમ શાહના માર્ગદર્શન હેઠળ પ્રો. મોનિકા પટેલ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.

શું એરફોર્સમાં મહિલાઓ જોડાઈ શકે છે ?

કરિયર કોર્નર
કારકિર્દી માર્ગદર્શક પ્રશ્નમંચ
હાર્દિક કે. પરીખ

નમસ્કાર. 'કરિયર કોર્નર' કૉલમને ખૂબ સારો પ્રતિસાદ મળી રહ્યો છે. અમે આપના સહકારથી અમને ખૂબ પ્રોત્સાહન મળે છે અને અમે વિદ્યાર્થીઓને સચોટ માર્ગદર્શન આપવા કટિબદ્ધ છીએ. આભાર. હવે આપ અમને ફેસબુક પર લાઈક કરી શકો છો: facebook.com/questions.careercorner પર.

૧. હું ૧૨ સાયન્સમાં અભ્યાસ કરું છું. સંશોધન ક્ષેત્રે કઈ રીતે આગળ વધી શકાય?

- એકતા પ્રજાપતિ, કલોલ

એકતા, આપના પ્રશ્ન પરથી પ્રતીત થાય છે કે આપને રિસર્ચ (સંશોધન) ક્ષેત્રમાં આગળ વધવું છે. આ ક્ષેત્ર માં ઘણા વિકલ્પો ઉપલબ્ધ છે અને આ ક્ષેત્રની ડિમાન્ડ પણ વધી રહી છે.આ

ક્ષેત્રને આજના સમય માં આર એંડ ડી એટ્લે કે રિસર્ચ એન્ડ ડેવલોપમેન્ટ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે, જેમાં આપ રિસર્ચર તરીકે,એંજિનિયર તરીકે , બાયોલોજિસ્ટ,ફાર્મસીસ્ટ , કેમિસ્ટ અથવા બાયોકેમિસ્ટ અને આવા અનેક પ્રકારના રોલ (ભાગ) ભજવી શકો છો. આ બધામાંથી વિકલ્પોમાંથી કોઈ એક વિકલ્પ નક્કી કરી આપ એમાં સંશોધનના ક્ષેત્રમાં આગળ વધી શકો છો. સંશોધન ક્ષેત્રે આગળ વધવા માટે આપ કોઈ પ્રતિષ્ઠિત સંસ્થામાં અભ્યાસ બી.એસ.સી., એમ.એસ.સી., ફાર્મસી, ઈજનેરી, જેવા કોર્સનો અભ્યાસ કરી શકો છો. સંશોધન પર ખાસ મહત્વ આપતી અમુક પ્રતિષ્ઠિત સંસ્થાઓ પણ છે. સંસ્થાની વાત કરીએ તો - ડી.આર.ડી.ઓ એટ્લે કે ડિફેન્સ રિસર્ચ એન્ડ ડેવલોપમેન્ટ ઓર્ગેનાઈજેશન, ઈસરો એટ્લે કે ઈન્ડિયન સ્પેસ રિસર્ચ ઓર્ગેનાઈજેશન , એન.એ.એલ નેશનલ એરોસ્પેસ લેબોરેટરી, બી.એ.એલ ભારત ઈલેક્ટ્રોનિક લિમિટેડ , ભાભા એટોમિક રિસર્ચ સેન્ટર એટ્લે કે બી.એ.આર.સી., અને આન્ય ઘણી સંસ્થાઓ છે જે તમને કાઈંક નવું કરવાની, કાઈંક સર્જન કરવાની તક આપતી હોય છે.આ બધી જગ્યાઓ થી રિસર્ચ કરવા માટે ઈચ્છુકે અરજી કરવાની હોય છે.લાયકાતની વાત કરીએ તો સામન્ય રીતે આપે કોઈ પણ ક્ષેત્રમાં માસ્ટર ડિગ્રી હાસિલ કરી હોવી જોઈએ.એટ્લે કે બી.એસ.સી કર્યું હોય તો એમ.એસ.સી અથવા બી.ટેક કર્યું હોય તો એમ.ટેક વિગેરે કરી શકો છો, અને આપના મનપસંદ ક્ષેત્રમાં સંશોધન કરી આપ રિસર્ચર તરીકે કામ કરી શકો છો. આ ક્ષેત્ર સ્પર્ધાત્મક દૃષ્ટિ એ પણ સારો છે કારણકે આ ક્ષેત્ર વિષે વિધાર્થીઓ માં અવેરનેસ ઓછી જોવા મળે છે. વધુ માહિતી માટે આપ અમને વોટ્સએપ અથવા ઈમેલ કરી શકો છો. શુભકામનાઓ એક જવલંત કારકિર્દી માટે!

૨. જર્નલિઝમ (પત્રકારત્વ)ના કોર્સ વિશે માહિતી આપશો.

- રોહિતકુમાર જોશી, ગાંધીનગર

જર્નલિઝમ (પત્રકારત્વ)નો કોર્સ આપ ઘણા સ્તરે કરી શકો છો - જેમ કે એક વિદ્યાર્થી ધોરણ ૧૨ પછી ગ્રેજ્યુએશન તરીકે અથવા ગ્રેજ્યુએશન પછી પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએશન તરીકે પણ જર્નલિઝમ કરી શકે છે. જર્નલિઝમનો કોર્સ આપ એ કઈ કોલેજમાંથી કરવો છે તે સૌપ્રથમ નક્કી કરશો. ભારતભરમાં ઘણી સારી કોલેજ છે જે તમને આ કોર્ષ કરાવે છે.આપને જણાવવા માંગીએ છીએ કે કોઈ સારી કોલેજમાં જવા માટે આપે એંટરન્સ ટેસ્ટ એટ્લે કે પ્રવેશ પરીક્ષા આપવાની હોય છે. ઉ.દા. તરીકે એક પ્રતિષ્ઠિત કોલેજ છે સિમ્બાયોસિસ કોલેજ ઓફ મીડિયા એન્ડ કોમ્યુનિકેશન જેમાં જવા માટે આપે પ્રવેશ પરીક્ષા આપવાની હોય છે જે છે - એસ.એન.એ.પી. અન્ય એક

કોલેજ છે મુદ્રા કોલેજ, અમદાવાદ એ માટે પણ આપે પ્રવેશ પરીક્ષા આપવાની હોય છે. પોસ્ટ ગ્રેજ્યુશન માટે પણ ઘણી સારી કોલેજના વિકલ્પ ઉપલબ્ધ છે. ઈંડિયન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ માસ કોમ્યુનિકેશન - આ દિલ્હી સ્થિત ખૂબ પ્રતિષ્ઠિત કોલેજ છે. અન્ય એક કોલેજ કમલા નેહરૂ કોલેજ જે દિલ્હીમાં છે. દિલ્હી કોલેજ ઓફ આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ જે દિલ્હી યુનિવર્સિટીમાં છે. આ કોર્ષ રાજ્યકક્ષાની પ્રતિષ્ઠિત કોલેજોમાંથી પણ કરી શકાય છે. આમ આપ કોઈ પણ પ્રતિષ્ઠિત કોલેજમાંથી ગ્રેજ્યુએશન અથવા પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએશન કરી જર્નલિઝમ ક્ષેત્રે આગળ વધી શકો છો.આ ઘણો સારો વિકલ્પ છે અને આપનું વિદ્યાર્થીનું કરિયર પણ ઘણું સારું બની શકે છે. વધુ માહિતી માટે આપ અમને વોટ્સએપ અથવા ઈમેલ કરી શકો છો. શુભકામનાઓ એક જવલંત કારકિર્દી માટે!

૩. શું એરફોર્સમાં મહિલાઓ જોડાઈ શકે છે? યોગ્ય માર્ગદર્શન આપશો.

- શિવાની પંચાલ, કલોલ

શિવાની,આપનો પ્રશ્ન વાંચીને ઘણો આનંદ થયો કે આપ વાયુસેનામાં ભરતી થવા માંગો છો.આપનો લક્ષ્ય ખૂબ સરસ છે. હવે આપના પ્રશ્ન નો જવાબ આપીએ તો એનો ઉત્તર છે કે હા, એરફોર્સમાં મહિલા ચોક્ક?સ કામ કરી શકે છે. વધુ માહિતી આપીએ તો ધોરણ ૧૨ પછી મહિલાઓ માટે તરત એવો કોઈ કોર્ષ નથી. હા, આપ ગ્રેજ્યુએશન પછી ચોક્કસ જઈ શકો છો.મહિલા તરીકે આપ એસ.એસ.સી. એટ્લે કે શોર્ટ સર્વિસ કમિશનમાં જ જોડાઈ શકો છો એટ્લે કે મહિલા તરીકે આપની નોકરીની મર્યાદા મર્યાદા ૧૪ વર્ષની રહે છે. ત્યાર બાદ આપ સેવા નિવૃત્ત થઈ જાઓ છો. અન્ય એક જરૂરી બાબત એ છે કે માત્ર અવિવાહિત મહિલા જ એરફોર્સમાં નોકરી મેળવી શકે છે.

હવે પરીક્ષાની પ્રક્રિયાની વાત કરીએ તો મુખ્યત્વે અમે આપને બે વિકલ્પો જણાવીશું. એક છે આપ એ.એફ.સી.એ.ટી એટ્લે કે એઈરફોર્સ કોમન એડમિશન ટેસ્ટ ધ્વારા એન્ટ્રી મેળવી શકો છો. અને બીજો વિકલ્પ એ છે આપ નોન-એ.એફ.સી.એ.ટી એટ્લેકે એ.એફ.સી.એ.ટી આપ્યા વગર. સૌપ્રથમ એ.એફ.સી.એ.ટી.ની વાત કરીએ તો એમાં એક વિકલ્પ છે ફ્લાઈંગ શાખા જેમાં આપ પાઈલોટ (એર વોરિઅર) તરીકે આપ ભરતી થઈ શકો છો. તેની લાયકાતમાં આપે ૧૨ ગણિત અને ફિઝિક્સ સાથે મિનિમમ ૬૦% સાથે અને ગ્રેજ્યુએશન કોઈ પણ ક્ષેત્રમાં કર્યું હોય મિનિમમ ૬૦% માર્કસ સાથે તો આપ એરફોર્સમાં ફ્લાયિંગ બ્રાન્ચ માટે અરજી કરી શકો છો. અથવા તો આપ એ બી.ઈ./બી.ટેક (ઈજનેરી) ૬૦% માર્ક્સ સાથે પાસ કર્યું હોય તો પણ આપ અરજી કરી શકો છો. ફ્લાઈંગ શાખા સિવાય એક અન્ય વિકલ્પની વાત કરીએ તો એ છે ગ્રાઉન્ડ ડ્યુટી શાખા એટ્લે કે જી.ડી શાખા. તેમાં બે પ્રકારની બ્રાંચનો સમાવેશ થાય છે - એક છે ટેકનીકલ અને અને બીજી છે નોનટેક્નિકલ બ્રાંચ. ટેકનીકલ બ્રાંચ માટે આપની પાસે બે વિકલ્પ છે એક છે એરોનોટીકલ એન્જિનીયર મિકેનિકલ અને બીજું એરોનોટીકલ એન્જિનીયર ઈલેક્ટ્રિકલ. ૧૦ અને ૧૨ ધોરણમાં ૬૦% સાથે સાયન્સ હોવું જરૂરી છે. એરફોર્સે દર્શાવેલ ૧૮ વિષયોમાંથી ૮ વિષયમાં ઉત્તિર્ણ થયા હોવ તો આપ આ પરીક્ષામાં સફળ થઈ શકો છો. નોન ટેક્નિકલ એંટ્રીમાં પણ ઘણી બધી શાખાઓ આવે છે, જેમ કે એડ્મિનિસ્ટ્રેશન એન્ડ લોજિસ્ટિક્સ, એજ્યુકેશન અને અકાઉન્ટ્સ. એડ્મિનિસ્ટ્રેશન એન્ડ લોજિસ્ટિક્સ માટે ૬૦% સાથે કોઈ પણ વિષયમાં ગ્રેજ્યુએશન કરેલુ જરૂરીછે. એજ્યુકેશન શાખા માટે કોઈ પણ શાખામાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએશન ૫૦% સાથે પાસ કરેલુ જરુરી છે. અકાઉન્ટ્સ માટે આપે કોમર્સ વિષય સાથે ગ્રેજ્યુએશન અથવા પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએશન કરેલુ જરૂરી છે. નોન એ.એફ.સી.એ.ટી માટે બે વિકલ્પ છે.એક છે એફ.ટી.એસ એટ્લેકે ફાસ્ટ ટ્રેક સિલેક્સન એન્ટ્રી.જેમાં આપને એર ફોર્સ ની ડાયરેક્ટ બ્રાંચ મટીરિયોલોજી મા એંટ્રી મળે છે.આ પરીક્ષા માટે આપે અનુરુપ વિષયમાં પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએશન અને ૫૫% સાથે ગણિત અને ફિજિક્સમાં ગ્રેજ્યુએશન કર્યું હોવુ જરૂરી છે. મટીરિયોલોજી બ્રાન્ચમાં હવામાન ને લગતી માહિતી એરફોર્સને આપવાની હોય છે. બિજા વિકલ્પની વાત કરીએ તો એ છે એન.સી.સી. એટ્લે કે નેશનલ કેડેટ કોર્સ ની સ્પેશિયલ એન્ટ્રી.આ માટે આપની પાસે એન.સી.સી ના એર વિંગનુ સિનિયર ડિવિઝનનુ 'સી' સર્ટીફિકેટ જરૂરી છે. મહત્વની વાત એ છે આપે જો એરફોર્સમાં ભરતી થવા માટે જણાવેલ કોઈ એક પરીક્ષા ઉત્તિર્ણ કર્યા બાદ એસ.એસ.બી (સર્વિસ સિલેકશન બોર્ડ)ની પરીક્ષા આપવા માટે લાયક ગણાઓ છો. એસ.એસ.બી. પાસ કર્યા બાદ આપની મેડિકલ ટેસ્ટ થાય છે અને તે પાસ કર્યા બાદ આપ એરફોર્સમાં જોડાઈ શકો છો. પણ જો આપની પાસે એન.સી.સી.ના એર વિંગ નું સિનિયર ડિવિઝનનુ 'સી' સર્ટીફિકેટ હોય છે, તો આપને ડાયરેક્ટ એસ.એસ.બી. માટે બોલાવવામાં આવે છે. એસ.એસ.બી.માં આપની પર્સનલિટી ચેક થાય છે અને આપ એરફોર્સ માટે યોગ્ય ઉમેદવાર છો કે નહીં તે માપવામાં આવે છે. આ તમામ તબક્કામાં ઉત્તિર્ણ થયા બાદ આપનું એરફોર્સ માં સિલેકશન થતુ હોય છે.

વધુ માહિતી માટે આપ અમને વોટ્સએપ અથવા ઈમેલ કરી શકો છો. શુભકામનાઓ એક જવલંત કારકિર્દી માટે!

ઈમેલ : questions.careercorner@gmail.com
WhatsApp : 8849221653
Facebook: www.facebook.com/questions.careercorner

અનુભૂતિનું અમૃત : ગાંધીકથા

ત્રિવિધ પ્રણામ કરીને કથાનો આરંભ કરુ છું.

પ્રથમ પ્રણામ પરમાત્માને, જેણે આ કથા કરવાની પ્રેરણા આપી.

બીજા પ્રણામ એ મહાત્માને, જેની કથા કરવી છે.

અને ત્રીજા પ્રણામ આપ સૌમાં વસેલા લોકાત્માને જેમની શ્રદ્ધા મારી શ્રદ્ધાને આ ૭૫મી વાર દ્રઢ કરે છે.

ગાંધીજીની સાથે ઉછરવાનું મળ્યું, વિનોબા સાથે ચાલવાનું અને જયપ્રકાશ સાથે કામ કરવાનું મળ્યું છે.

૧૨ વર્ષ સાબરમતી આશ્રમમાં, ૧૧ વર્ષ વર્ધા અને સેવાગ્રામમાં - સરવાળો કરતાં ૨૩ વર્ષ થાય છે. એ ૨૩ વર્ષ હું કાંઈ ગાંધીજીની સાથે રહ્યો નથી. કારણ ગાંધીજીને એ જમાનામાં ટેવ એવી હતી કે એ કાં રેડમાં હોય કાં જેલમાં હોય. અને એ કારણે મારા પિતા (મહાદેવભાઈ દેસાઈ) મારા ઘરમાં મહેમાન જ હતા. એ જ્યારે આશ્રમમાં આવે ત્યારે હું એટલા માટે રાજી થાઉં કે મારી બા કંઈક સારું સારું ખાવાનું બનાવે. કારણ કે એ ખરેખર મહેમાન જ હતા.

એટલે મને એમની (ગાંધીજી) સાથે રહેવાનું મળ્યું હોય તો એ ૧૦ વર્ષ. અને તે ૧૯૩૬થી લઈને ૧૯૪૬ સુધી, તેમાં પણ ૧૯૪૨ વખતે તેઓ દોઢ વર્ષ જેલમાં રહ્યા હતા. પણ આ જે ૧૦ વર્ષ હતા તે લગભગ અખંડ રહ્યા. દિવસે પણ નહીં, રાત્રે પણ સાથે. અને 'ભણે નરસૈંયો તેનું દર્શન કરતા' એટલું જ નહીં, પણ સ્પર્શ પણ કરતા.

સેવાગ્રામમાં બેય પથારીઓ પડખે પડખે. કોઈક પ્રસંગે માતા-પિતા બંને બહાર ગયેલા એટલે બાપુ કહે કે 'આજે બાબલો મારી સાથે સૂશે.' એટલે સાવ પડખે પડખે પથારી અને માથા ઉપર હાથ ફેરવીને એમણે મને સૂવાડ્યો હોય અને ત્યારપછી પણ એમનો હાથ મને વિંટળાઈને પડ્યો હોય આવો સ્પર્શ હું પામ્યો છું.

જોકે, આ બધા આધુનિક શબ્દો મને સમજાતા નથી - વાઈબ્રેશન વગેરે.

પણ અહીંથી તેરેક હજાર માઈલ દૂર દક્ષિણ અમેરિકાના ઈક્વાડોર દેશમાં.... આ ઈક્વાડોર નામ એ સ્પેનીશ ભાષાનું છે. ઈક્વાડોર એટલે અંગ્રેજીમાં જેને ઈક્વેટર કહે છે એ ભૂમધ્ય રેખા, એને સ્પેનીશમાં ઈક્વાડોર કહે છે અને એ આ દેશની બરાબર વચ્ચેથી જાય છે એટલે આ દેશનું નામ ઈક્વાડોર છે.

એ ઈક્વાડોર દેશના સૌથી મોટા શહેરમાં સભા એક નાની હતી, ત્યાંના માટે મોટી ગણાય એવી. એ સભામાં ગાંધીજી વિશે મારે બોલવાનું હતું. અને પછી પ્રસન્ન થઈને લોકો તાળીઓ પાડે ને કેટલાક લોકો આવીને 'થેંક યુ' કહે ને આવું બધું ચાલતું'તું. એમાં અધેડ ઉંમરનો એક ભાઈ આવ્યો. મારે અંગ્રેજીમાં બોલવાનું, એની સ્પેનીશમાં ભાષાંતર થાય અને એમાંના કેટલાક જે આદિવાસીઓ હતા એમને માટે આ સ્પેનીશનો પાછો એમની બોલીમાં પણ અનુવાદ કરવો પડે એવી સ્થિતિ. એટલે ભાષા એમાં પ્રમાણમાં ગૌણ વસ્તુ હતી. પણ એ ભાઈ આવ્યા. અને બધા આવી આવીને શેક હેન્ડ કરે એમ એણે પણ હાથ ધર્યો એટલે મેં એમ માની લીધું કે શેક હેન્ડ કરવું હશે એટલે મેં પણ હાથ ધર્યો. પણ એણે એક હાથને બદલે બે હાથે મારા હાથને પકડી લીધો. અને પકડીને પછી એ માત્ર હલાવ હલાવ કરે. અને અંગ્રેજી એને આવડતી નહોતી. પણ અંગ્રેજીના બે શબ્દો આવડતા'તા. હાથ હલાવતો જાય અને દરેક વખતે 'થેંક યુ...થેંક યુ...થેંક યુ...' કહેતો જાય. એટલે મેં કીધું આ કોઈ જૂદું વળગણ છે. એટલે દુભાષિયાને બોલાવ્યો ને એને પૂછ્યું, આ મારો હાથ કેમ છોડતો નથી ? અને થેંક યુ કહ્યા કરે છે. એટલે દુભાષિયાએ એ ભાઈ સાથે વાત કરી. તેણે કહ્યું : 'એમણે એમ કહ્યું ને કે નાના હતા ત્યારે સાબરમતીના આશ્રમથી સાબરમતીની જેલ સુધી એ રોજ સવાર-સાંજે ચાલવા જતા ત્યારે નાના છોકરાઓના ખભા પર હાથ મૂકીને જતા તેમ એમના ખભા પર હાથ મૂકીને ગાંધીજી જતા.' મેં કહ્યું, 'હા. વાત સાચી છે. એમ જ મેં કહેલું.' તો તેણે કહ્યું, 'જેના ખભાને ગાંધીના હાથ અડ્યા છે એના હાથના વાઈબ્રેશન મારે લેવા છે, માટે હું હાથ છોડતો નથી.'

આ માણસ ગાંધીજીથી ૧૩ હજાર માઈલ દૂરના દેશમાં રહેનારો, ગાંધીજીના મર્યા પછી ૧૫-૨૦ વર્ષે જન્મેલો, કશું વધારે ગાંધી વિશે જાણનાર નહીં - એને ગાંધીજીના વાઈબ્રેશનની ખપ હતી. કારણ કે મને ગાંધીજીના હાથનો સ્પર્શ મળ્યો'તો.

એ હાથે મને પંપાળ્યો છે, એ હાથ મારા માથા પર ફર્યો છે. પૂર્વ જનમ છે કે નહીં એનો વિચાર કરવાની પણ મને ફૂરસદ કોઈવાર મળી નથી પણ આ ગાંધીજીનો હાથ મારા માથા ઉપર કેમ ફર્યો ? આવો જ્યારે વિચાર કરું ત્યારે પૂર્વ જનમમાં કંઈક પુણ્ય કર્યાં હશે એવો જવાબ મળે. કારણ ? આ જનમમાં તો એવું કંઈક લાગતું નથી. પણ તે વખતે કંઈક કર્યું હશે. નહીં તો હું આ કુટુંબમાં જન્મ્યો કેવી રીતે હોત ? કે જ્યાંથી મને ગઈ શતાબ્દિના અહિંસાના ત્રણ ત્રણ પ્રવર્તકો સાથે જીવવાનું મળે ! ગઈ શતાબ્દિમાં અહિંસાના ત્રણ ત્રણ પ્રવર્તકો સાથે સીધી કે આડકતરી રીતે વીસ વીસ વર્ષ જીવવાનાં જે મળ્યાં એ કંઈક બીજું પુણ્ય, એ મારું પુણ્ય નહીં. ને મને એટલું સમજાય કે આ પુણ્યનું જો આપણે પોટલું બાંધીને બેસી રહીએ તો સ્વાર્થી ગણાઈએ. એટલે પુણ્ય તો વહેંચવા માટે જ હોય. એટલે રવિશંકર મહારાજ (આ પાછા બીજા, જેમનું પુણ્ય પણ અમને મળ્યું છે, જેમની સાથે પણ ચાલવાનો મોકો મળ્યો છે) શું કહે ? કે ભાઈ, સુખ વહેંચો તો વધે ને દુખ વહેંચો તો ઘટે. વિનોબાજી જેવો માણસ એને ગણિતની ભાષામાં સમજાવે. સુખ વહેંચવાથી એનો ગુણકાર થાય છે અને દુખ વહેંચવાથી એનો ભાગાકાર થાય છે. પેલા જરા પંડિત એટલે એને

ગણિતની ભાષામાં સમજાવે અને આ લોકાત્માના માણસ એટલે લોકાત્માની ભાષામાં સમજાવે.

એટલે હું તો આ પુણ્યનું પોટલું વહેંચવા નીકળેલો માણસ છું. આ મારી પોતાની કોઈ મૂડી નહીં. પણ જેની મૂડી છે એ આપણને સૌને પ્રેરણા આપી શકે એવી છે. જેણે એકદમ ઊંડાણમાં જઈને જોઈએ તો એક જ મૂડીઆપી છે. એ સામાન્ય રીતે બે શબ્દો વાપરતા; હું એને પણ ટૂંકાવીને કહું તો એક જ મૂડી આપી છે અને તે સત્ય. એમણે સત્યને હંમેશા અહિંસાની સાથે જોડીને કહ્યો છે. કારણ કે એમને એક જ સિક્કાની બે બાજુ લાગતી હતી એટલે એમણે સત્યઅહિંસા એમ જ કહ્યું છે. પણ છતાં એમણે એ પણ કહ્યું છે કે સત્ય મારે માટે સહજ હતું. અહિંસા, અપરિગ્રહ, અસ્તેય (એકાદશ મહાવ્રતો) બાકી બધું એ આયાસપૂર્વક કેળવ્યું છે. પણ સત્ય મારે માટે સહજ હતું. કેટલો મોટો દાવો હતો ! સત્ય માટે મેં કોઈ પુરુષાર્થ નથી કર્યો, એ ગળથૂંથીમાંથી જ મળ્યું છે. મારે માટે સહજ. મને બહુ જ નવાઈ લાગી કે કેટલો મોટો દાવો કે સત્ય જ મને જન્મઘૂંટીમાં મળ્યું ! જરાક વિચાર કરતાં થયું કે એ તો આપણને સૌને મળે છે. એકોએક બાળક સહજ રીતે જન્મજાત તો સત્યને જ લઈને આવે છે. સમાજ એને અસત્ય શીખવાડે છે, સમાજ એને પરિગ્રહ શીખવાડે છે ને બીજી બધી વસ્તુઓ એને સમાજ શીખવે છે. સમાજ એટલે આપણા બધાનું ભેગું કરેલું પાપ. એક નાની છોકરીને ઓળખું છું, જે હવે તો ઘણી મોટી થઈ ગઈ છે. પણ એ નાનકડી છોકરી, એના હાથમાં કાતર આવી. નાની છોકરીના હાથમાં કાતર આવે તો એ શું કરે ? (ક્રમશઃ)

સૌજન્ય : કુંતલ નિમાવત સંપાદિત પુસ્તક 'ગાંધીકથા'
કથાકાર : સ્વ. શ્રી નારાયણ દેસાઈ